

Informačný list predmetu

Akademický rok 2024/2025

Vysoká škola	Univerzita sv. Cyrila a Metoda v Trnave
Fakulta	FMK UCM
Kód predmetu	KMASK/22bdKOMU902/22
Názov predmetu	mediálna prax a výskum médií
Počet kreditov	5

Obsahová prerekvizita

Ide o predmet štátnej skúšky. Študent/ka splní požiadavky na účasť na štátnej skúške, ak úspešne absolvuje všetky povinné a povinne voliteľné predmety (resp. výberové predmety) podľa študijného plánu a v jednotlivých rokoch štúdia získa príslušný počet kreditov.

Podmienky na absolvovanie predmetu

Štátna skúška prebieha v ústnej forme, prezenčne alebo virtuálne (v súlade s aktuálnou pandemickou situáciou). Predmet štátnej skúšky je hodnotený na základe kolektívneho rozhodnutia komisie pre vykonanie štátnej skúšky na štátnych skúškach.

Záverečná hodnotiacia stupnica (v percentách):

100 – 92 = A; 91 – 83 = B; 82 – 74 = C; 73 – 65 = D; 64 – 56 = E; 55 a menej = FX.

Výsledky vzdelávania

Poslucháčky a poslucháči po absolvovaní predmetu získajú tieto vedomosti, schopnosti, zručnosti, kompetencie:

- # majú prehľad o fungovaní elektronických médií a systému vysielania uplatňovaného v Slovenskej republike,
- # vedia definovať rozdiely medzi rôznymi mediálnymi systémami,
- # rozumejú charakteristickým znakom a vlastnostiam slovenského mediálneho systému vo vzťahu k rozhlasovým a televíznym vysielateľom,
- # ovládajú všeobecné charakteristiky a legislatívne podmienky realizácie internetového vysielania a rozumejú fungovaniu služieb videa na požiadanie,
- # dokážu vymedziť súčasnú štruktúru periodickej tlače na Slovensku a uplatniť tieto poznatky v praxi,
- # vedia definovať pojmy, ktoré súvisia s realizáciou novinárskych výpovedí a žurnalistických žánrov, predovšetkým termíny štýl, slohový postup, žáner, útvar,
- # rozumejú spôsobom uplatnenia jednotlivých slohových postupov v rôznych druhoch žurnalistických obsahov,
- # vedia rozlíšiť a prakticky uplatniť rôzne druhy titulkov na základe ich dôležitosti, vyjadrenia, funkcie a informačnej nasýtenosti,
- # rozumejú rozdielom medzi dichotomickou a trichotomickou klasifikáciou žurnalistických žánrov a dokážu zaradiť jednotlivé žánre do adekvátnych skupín v súlade s týmito klasifikáciami,
- # vedia definovať a charakterizovať žánerové prvky v rámci rôznych druhov správy a publicistických útvarov, čo je predpokladom ich schopnosti realizovať žurnalistické produkty na základe systematických, logických a premyslených pracovných postupov,
- # dokážu vysvetliť, ktoré typy organizačných štruktúr sa uplatňujú v redakčných systémoch, ako prebieha

plánovanie a organizovanie redakčných procesov a ako fungujú vzťahy v rámci hierarchického usporiadania kompetencií a pracovných špecializácií,

vedia vytvoriť projekt a maketu periodika, pričom rozumejú komunikačným a marketingovým stratégiám uplatňovaným v redakciách a vydavateľstvách a dokážu ich využívať v praxi,

vedia charakterizovať rozhlasovú a televíznu žurnalistiku, ich princípy, silné a slabé stránky a žánrové klasifikácie spravodajských a publicistických komunikátov,

ovládajú charakteristické znaky a žánrové vymedzenie onlinovej žurnalistiky, poznajú trendy v multiplatformovej žurnalistike a rozumejú jej fungovaniu,

majú povedomie o zásadách a princípoch vedeckého poznania, vedia vymedziť rozdiely medzi teóriou, empiriou a praxou, majú prehľad o kvalitatívnych a kvantitatívnych výskumných metódach a výskumných nástrojoch, dokážu stanoviť subjekt, objekt a cieľ vedeckého poznania a uplatniť tieto poznatky v rámci výskumných aktivít,

rozumejú dôležitosti výskumu sledovanosti a ovládajú súvisiace pojmy viazané na sledovanosť, počúvanosť, podiel na trhu.

Stručná osnova predmetu

1. Historický vývoj elektronických médií a systémov vysielania. Verejnoprávne verzus komerčné vysielanie.
2. Špecifiká mediálnych systémov a modely mediálnych systémov.
3. Systém elektronických médií na Slovensku a vysielatelia.
4. Rozhlasový segment v kontexte mediálneho systému Slovenskej republiky.
5. Televízny segment v kontexte mediálneho systému Slovenskej republiky.
6. Internetové vysielanie mediálnych obsahov a služby videa na požiadanie.
7. Súčasná štruktúra slovenskej periodickej tlače.
8. Charakteristika základných pojmov: štýl, publicistický štýl, slohový postup, žánrový druh, útvar. Vzájomné vzťahy, definície.
9. Prehľad slohových postupov a ich vlastností. Uplatnenie v jednotlivých druhoch žurnalistických žánrov.
10. Titulok ako rámcová zložka textu. Druhy titulkov podľa dôležitosti, podľa vyjadrenia, funkcie a informačnej nasýtenosti.
11. Trichotomická a dichotomická klasifikácia žurnalistických žánrov. Lexika, syntax a kompozícia jednotlivých žánrových skupín.
12. Spravodajské žánre v periodickej tlači. Druhy správ. Lexika, syntax, kompozícia spravodajských žánrov.
13. Publicistika racionálneho typu v periodickej tlači – prehľad. Charakteristika žánrovej skupiny. Špecifikácia: poznámka, komentár, úvodník, rozbor, polemika, recenzia a úvaha.
14. Publicistika emocionálneho typu v periodickej tlači – prehľad. Charakteristika žánrovej skupiny. Špecifikácia: reportáž, fejtón, besednica, črta, esej, glosa, stĺpček, entrefilet, causerie a kurzíva.
15. Spravodajské a publicistické interview v periodickej tlači. Charakteristika jednotlivých typov publicistického interview.
16. Typy organizačných štruktúr v redakčných systémoch, vzťahy nadriadenosti a podriadenosti, plánovanie, harmonogram výroby.
17. Tvorba autorského rukopisu, tvorivý proces, špecifiká produkcie v redakciách. Proces zostavenia novinárskeho celku, redigovania, cesta rukopisu od autora do tlačiarne, princípy tvorby onlinového /webového obsahu.
18. Tvorba makety periodika, zrkadlo, zalamovanie, stratégie grafického dizajnu. Princípy tvorby hlavnej stránky v onlinovom/webovom médiu.
19. Manažment a marketing v mediálnych domoch, produkčné stratégie, marketingový a komunikačný mix. Komunikačné systémy v redakčných systémoch, pracovné náplne jednotlivých pracovných pozícií, povinnosti a kompetencie.
20. Charakteristika rozhlasovej žurnalistickej komunikácie: rozhlasové žánre, typológia, členenie (spravodajstvo, publicistika).
21. Charakteristika televíznej žurnalistickej komunikácie: televízne žánre, typológia, členenie

(spravodajstvo, publicistika).

22. Onlinová žurnalistika. Žurnalistické žánre na internete.

23. Multiplatformová žurnalistika – definícia a vymedzenie znakov. Charakteristika dátovej a robotickej žurnalistiky. Žurnalistika na sociálnych médiách.

24. Veda a vedecké poznanie. Teória, empiria a prax. Subjekt, objekt a cieľ vedeckého poznávania. Kvalitatívne a kvantitatívne výskumné metódy a rozdiely medzi nimi.

25. Výskumný proces, fázy výskumného procesu. Projekt výskumu. Predvýskum, sondáž, pilotáž. Reprezentatívny výskum. Výskumná vzorka a spôsoby jej výberu.

26. Metódy: Pozorovanie ako vedecký nástroj, jeho prednosti a nedostatky. Neštruktúrované a štruktúrované pozorovanie.

27. Metódy: Anketa a rozhovor. Výhody a nevýhody ankety. Výhody a nevýhody štandardizovaných a neštandardizovaných rozhovorov. Typy otázok.

28. Metódy: Kvalitatívna obsahová analýza mediálneho obsahu. Naratívna (dramaturgická), semiotická a diskurzívna analýza.

29. Metódy: Dotazník. Silné a slabé stránky dotazníkov. Typy otázok.

30. Dôležitosť výskumu sledovanosti a objektívnosť tohto výskumu. Denníkové záznamy, peoplemetre a audiometre. Celková sledovanosť, priemerná sledovanosť, podiel na trhu, 24-hodinový podiel na trhu.

Odporúčaná literatúra

Bučková, Z., & Rusňáková, L. (2017). Publicistika periodickej tlače: Žurnalistické žánre. Trnava: FMK UCM.

Hallin, D., & Mancini, P. (2008). Systémy médií v postmoderním svete. Praha: Portál.

Jenča, I. (2004). Rozhlasové spravodajstvo. Bratislava: X ART.

Káčincová Predmerská, A. (2017). Spravodajstvo v periodickej tlači. Trnava: FMK UCM.

Mináriková, J., & Hurajová, A. (2018). TV and Broadcasting: Basic Outlines and Current Position. Trnava: FMK UCM.

Mistrík, J. (1997). Štylistika. Bratislava: SPN.

Mistríková, Z., & et al. (2000). Vývoj súkromného rozhlasového a televízneho vysielania na Slovensku. Bratislava: Asociácia nezávislých rozhlasových a televíznych staníc.

Pravdová, H. (2015). Manažment, marketing a redigovanie v redakčnej praxi. Periodická tlač, online médiá. Trnava: FMK UCM.

Pravdová, H. (2007). Systém a organizácia práce v printovom médiu. Trnava: FMK UCM.

Pravdová, H., Radošinská, J., & Višňovský, J. (2017). Koncepty a praktiky multiplatformovej žurnalistiky: Slovensko v sieťach digitálnych diaľnic. Trnava: FMK UCM.

Radošinská, J. (2019). Propedeutika (mas)mediálnych štúdií. Trnava: FMK UCM.

Švecová, M. (2017). Webová žurnalistika. Žurnalistické žánre. Trnava: FMK UCM.

Trampota, T., & Vojtěchovská, M. (2010). Metody výzkumu médií. Praha: Portál.

Tušer, A. (2007). Ako sa robia noviny. Bratislava: SOFA.

Tušer, A., & et al. (2010). Praktikum mediálnej tvorby. Bratislava: Eurokódex.

Višňovský, J. (2015). Aktuálne otázky teórie a praxe žurnalistiky v ére internetu. Trnava: FMK UCM.

Višňovský, J. (2012). Problematika štruktúry a kompozície v novinárstve. Trnava: FMK UCM.

Jazyk, ktorého znalosť je potrebná na absolvovanie predmetu

slovenský